

KURATORIUM
OŚWIATY
W POZNANIU

**REGULAMIN
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU
GEOGRAFICZNEGO
DLA UCZNIÓW
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

Dział I

PRZEBIEG POSZCZEGÓLNYCH STOPNI KONKURSU

Rozdział 1

INFORMACJE OGÓLNE

- §1. Organizatorem konkursu jest Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §2. Wielkopolski Kurator Oświaty w zarządzeniu wydanym w danym roku szkolnym wyznacza pracowników wspomagających organizację i przebieg konkursów w województwie wielkopolskim oraz terminy przeprowadzania poszczególnych stopni konkursów.
- §3. Przewodniczącą Wojewódzkiej Komisji Konkursu Geograficznego jest pani **Małgorzata Kaczmarek**, nauczycielka geografii w Zespole Szkół Zawodowych Nr 6 im. Joachima Lelewela, ul. Działyńskich 4/5, 61-727 Poznań
Sekretariat: tel. 61 852 36 55, e-mail: m.kaczmarek@lelewel.poznan.pl
- §4. 1. Konkurs organizowany jest dla uczniów szkół podstawowych.
2. Konkurs składa się z 3 stopni:
1) szkolnego,
2) rejonowego,
3) wojewódzkiego.
- §5. Merytorycznie konkurs obejmuje wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego z geografii w szkole podstawowej poszerzone o zagadnienia szczegółowe omówione w § 47 i § 48 niniejszego regulaminu.
- §6. Na wszystkich stopniach konkursu uczniowie rozwiązują test konkursowy, który składa się z zadań otwartych i zamkniętych.
- §7. Udział uczniów w eliminacjach konkursowych jest dobrowolny. W przypadku gdy w szkole, do której uczeń uczęszcza, nie organizuje się stopnia szkolnego konkursu, uczeń może do niego przystąpić w szkole wskazanej przez dyrektora szkoły.
- §8. Uczeń przystępujący do poszczególnych stopni konkursu zobowiązany jest do posiadania ważnej legitymacji szkolnej.
- §9. Organizacja konkursów uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych poprzez dostosowanie warunków przeprowadzenia konkursu do potrzeb ww. uczestników konkursu (dostosowanie nie może naruszać zasad

- samodzielnej pracy uczestnika konkursu). Warunkiem uwzględnienia tych potrzeb jest e-mailowe złożenie wniosku w terminie do 5 października 2018 r. i uzyskanie zgody przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §10. Podczas trwania konkursu uczeń pracuje samodzielnie, zachowuje spokój i nie zakłóca w żaden inny sposób przebiegu konkursu (nie opuszcza wyznaczonego mu w sali miejsca, nie porozumiewa się z innymi uczestnikami, nie wypowiada uwag i komentarzy, nie zadaje pytań dotyczących zadań konkursowych, nie korzysta z żadnych niedozwolonych materiałów, w tym kalkulatora i środków łączności, w tym telefonów komórkowych).
- §11. W szczególnych przypadkach uczeń może opuścić salę, w której rozwiązuje test konkursowy, w każdym czasie po poinformowaniu o swoim zamiarze komisję konkursową, oddaniu pracy konkursowej i wyrażeniu zgody przez przewodniczącego Komisji Konkursowej. W czasie przebywania poza salą należy zapewnić uczniowi warunki wykluczające możliwość kontaktowania się uczestnika z innymi osobami (wyjątek stanowi sytuacja, w której konieczne jest skorzystanie z pomocy medycznej) Wydarzenie to zostaje odnotowane w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §12. Uczestnik konkursu, który ukończył pracę przed wyznaczonym czasem, pozostaje w sali na swoim miejscu.
- §13. W przypadku stwierdzenia przez komisję naruszenia przez ucznia zasad regulaminu konkursu przewodniczący Komisji Konkursowej przerywa jego pracę i nakazuje opuszczenie sali, co odnotowuje w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §14. Za zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczniom/uczestnikom stopnia szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego odpowiada dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń (w drodze na konkurs, w czasie jego trwania i w drodze powrotnej do szkoły).
- §15. Nie przewiduje się dodatkowego postępowania konkursowego dla uczestników, którzy w wyznaczonym terminie nie przystąpią do danego stopnia konkursu.
- §16. W pracach komisji stopnia szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Poznaniu.
- §17. Dokumentacja związana z przebiegiem poszczególnych stopni konkursów, po ich zakończeniu jest porządkowana, zabezpieczana i przechowywana przez 5 lat w szkole - miejscu przeprowadzenia danego stopnia lub w szkole wyznaczonej przez przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.

- §18. Wielkopolski Kurator Oświaty wydaje laureatom i finalistom zaświadczenia zgodnie z § 5 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.)*.
- §19. Regulamin konkursu nie może ulegać zmianom po jego ogłoszeniu i opublikowaniu na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Poznaniu w danym roku szkolnym.
- §20. Testy i klucze odpowiedzi z poszczególnych stopni konkursu zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w ciągu 7 dni roboczych od daty przeprowadzenia konkursu.
- §21. Wszelkie informacje na temat konkursów przedmiotowych organizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, w szczególności zarządzenia Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w sprawach konkursów, miejsca przeprowadzania stopnia rejonowego i wojewódzkiego oraz ostateczne wyniki stopnia wojewódzkiego będą przekazywane zainteresowanym poprzez publikowanie ich na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty*.

Rozdział 2

STOPIEŃ SZKOLNY

- §22. Stopień szkolny odbędzie się w dniu **06 listopada 2018 r. (środa) o godz. 14.00** w szkołach, które zgłosiły do Kuratorium Oświaty w Poznaniu zamiar uczestnictwa w konkursie **do 5 października 2018 r.**
- §23. Za organizację i przeprowadzenie stopnia szkolnego każdego z konkursów odpowiada dyrektor szkoły oraz powołana pisemnie przez niego Szkolna Komisja Konkursowa, w której skład wchodzi przewodniczący i co najmniej dwóch nauczycieli, w tym przynajmniej jeden o specjalności zgodnej z przedmiotem konkursu. W szczególnych przypadkach, jeżeli do konkursu przystępuje mniej niż 10 uczniów, dyrektor szkoły może powołać komisję 2-osobową.
- §24. Szkolna Komisja Konkursowa wykorzystuje testy przygotowane przez osobę wyznaczoną przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

- §25. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.
- §26. Do stopnia rejonowego konkursu kwalifikuje się uczeń, który na stopniu szkolnym otrzymał **minimum 40 na 50** możliwych do uzyskania punktów (tj. 80%).
- §27. 1. Do zadań dyrektora szkoły należy:
- 1) zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2018/2019*,
  - 2) zgłoszenie szkoły do udziału w konkursie, nie później niż **do 5 października 2018 r.** poprzez wypełnienie *formularza on-line*, który znajduje się pod adresem **konkursy.ko.poznan.pl**. Formularz zostanie uruchomiony **28 września 2018 r.**
  - 3) uzyskanie oświadczenia rodziców o akceptacji *Regulaminu Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2018/2019* (zał. nr 1 do Regulaminu), oświadczenia dotyczących ochrony danych osobowych (zał. nr 1a do Regulaminu) i wyrażenia zgody na publikowanie danych osobowych dziecka/uczestnika konkursu oraz jego wyników na poszczególnych stopniach konkursów (zał. 1b do Regulaminu),
  - 4) odebranie, **na dzień przed konkursem**, testu oraz schematu oceniania, przesyłanych drogą elektroniczną przez Kuratorium Oświaty w Poznaniu na adres e-mailowy szkoły, podany przez dyrektora w *formularzu on-line*,
  - 5) powielenie, zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów konkursowych z zachowaniem tajemnicy służbowej,
  - 6) pisemne określenie zadań przewodniczącego i członków Szkolnej Komisji Konkursowej, tj. opracowanie zasad kodowania prac stopnia szkolnego, sprawdzenie i ocena wszystkich prac konkursowych zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu (każda praca powinna być czytelnie podpisana przez osobę sprawdzającą pracę), rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu, sposób przekazania prac uczniom dyrektorowi szkoły itd.
  - 7) przeprowadzenie konkursu zgodnie z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2018/2019*, w tym zapewnienie warunków samodzielnej, spokojnej pracy uczestnikom,

- 8) ogłoszenie wyników stopnia szkolnego konkursu w formie komunikatu, w wersji papierowej lub elektronicznej w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia szkolnego konkursu w dostępny dla uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) sposób,
- 9) wypełnienie protokołu on-line (wzór stanowi zał. nr 2 do Regulaminu), w terminie do 7 dni od daty przeprowadzenia stopnia szkolnego, a następnie wydrukowanie wygenerowanego na platformie protokołu. Dane osobowe uczniów wprowadzone do protokołu stanowią *Bazę Konkursową* (wzór stanowi zał. nr 2a do Regulaminu). Protokół on-line dostępny jest pod adresem konkursy.ko.poznan.pl po zalogowaniu poprzez wpisanie identyfikatora. Wypełnione protokoły on-line po wyznaczonym terminie nie będą brane pod uwagę. Dyrektor szkoły przyjmuje odpowiedzialność za prawidłowość wprowadzonych danych osobowych ucznia do *Bazy Konkursowej*,
- 10) przesłanie/przekazanie protokołu z prac Szkolnej Komisji Konkursowej (kopia) wraz z kartą zgłoszenia ucznia (oryginał), oświadczeniem dotyczącym ochrony danych osobowych (oryginał), wyrażeniem zgody na upublicznienie danych (oryginał) uczniów zakwalifikowanych do stopnia rejonowego, do przewodniczącej Wojewódzkiej Komisji Konkursowej w ciągu 7 dni od daty przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu,
- 11) gromadzenie, przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji konkursowej obejmującej: listy uczestników konkursu, powołanie Szkolnej Komisji Konkursowej, prace konkursowe uczniów, protokół z prac Szkolnej Komisji Konkursowej i inne dokumenty.

Rozdział 3

STOPIEŃ REJONOWY

- §28. Stopień rejonowy Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego odbędzie się w dniu **07 grudnia 2018 r. (piątek) o godz. 14.00.**
- §29. Stopień rejonowy przygotowują i przeprowadzają zgodnie z harmonogramem Rejonowe Komisje Konkursowe powołane przez przewodniczących Wojewódzkich Komisji Konkursowych za zgodą Wielkopolskiego Kuratora Oświaty. Adresy szkół,

w których będą przeprowadzane stopnie rejonowe zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty* na 2 tygodnie przed terminem konkursu.

§30. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.

§31. Do stopnia wojewódzkiego kwalifikuje się uczeń, który otrzymał na stopniu rejonowym **minimum 42 na 50** możliwych do zdobycia punktów (tj. 84%).

§32. 1. Do zadań przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej należy:

- 1) odebranie, na 1 dzień przed stopniem rejonowym konkursu, testów wraz ze schematem oceniania, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu (Wydział Rozwoju Edukacji) lub właściwej terytorialnie Delegatury Kuratorium Oświaty w Poznaniu; zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów,
- 2) przeprowadzenie kodowania prac konkursowych uczestników,
- 3) zapewnienie uczestnikom odpowiednich warunków pracy, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych w miejscu przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu,
- 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu; każda praca powinna być czytelnie podpisana przez członka Rejonowej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej,
- 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Rejonową Komisję Konkursową,
- 6) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników stopnia rejonowego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej* (wzór stanowi zał. nr 3a do Regulaminu), w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia rejonowego,
- 7) sporządzenie w formie pisemnej i elektronicznej protokołu z prac Rejonowej Komisji Konkursowej według wzoru stanowiącego zał. nr 3 do Regulaminu.
- 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia rejonowego protokołu z przebiegu stopnia rejonowego oraz *Bazy Konkursowej* drogą pocztową na adres:

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

ul. Kościuszki 93

61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu);
przesłane dokumenty powinny być należycie ostemplowane pieczętą szkoły
i podpisane przez wszystkich członków Rejonowej Komisji Konkursowej,

- 9) ogłoszenie wyników w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczniów na stronie internetowej szkoły, w której odbył się stopień rejonowy (lista uczniów powinna być zakodowana),
- 10) przesłanie/przekazanie prac uczniów zakwalifikowanych do stopnia wojewódzkiego, wraz z kartą zgłoszenia ucznia (oryginał), oświadczeniem dotyczącym ochrony danych osobowych (oryginał), wyrażeniem zgody na upublicznienie danych (oryginał) oraz protokołem z prac Rejonowej Komisji Konkursowej (kopia) do przewodniczącej Wojewódzkiej Komisji Konkursowej w ciągu 7 dni od daty przeprowadzenia stopnia rejonowego konkursu,
- 11) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac uczniów niezakwalifikowanych do stopnia wojewódzkiego wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której odbył się stopień rejonowy konkursu.

Rozdział 4

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

- § 33. Stopień wojewódzki Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego odbędzie się w dniu **22 lutego 2019 r. (piątek) o godz. 13.00**. Wykaz miejsc przeprowadzenia stopni wojewódzkich konkursów opublikowany zostanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty* na 2 tygodnie przed terminem konkursu.
- §34. Stopień wojewódzki organizuje i przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa powołana przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

- §35. Przewodniczącą Wojewódzkiej Komisji Konkursu Geograficznego dla uczniów szkół podstawowych jest pani Małgorzata Kaczmarek.
- §36. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.
- §37. Wyniki konkursu ogłaszane są w formie komunikatu, w wersji elektronicznej, w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu.
- §38. Finalistą konkursu zostaje uczestnik stopnia wojewódzkiego, który otrzyma **minimum 26 na 50** możliwych do zdobycia punktów (tj. 52%). W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyska minimum 26 punktów tytuł finalisty otrzyma do 25% uczestników stopnia wojewódzkiego z najwyższymi wynikami. Decyzję o poszerzeniu listy finalistów podejmuje Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §39. Laureatem Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego zostaje uczestnik stopnia wojewódzkiego, który otrzyma **minimum 45 na 50** możliwych do zdobycia punktów (tj. 90%). W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyska minimum 45 punktów tytuł laureata otrzyma do 25% uczestników stopnia wojewódzkiego z najwyższymi wynikami. Decyzję o poszerzeniu listy laureatów podejmuje Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §40. 1. Do zadań przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej należy:
- 1) odebranie, **na 1 dzień przed konkursem**, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu testów wraz ze schematem oceniania, ich przechowanie i zabezpieczenie do dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu,
  - 2) przeprowadzenie kodowania prac konkursowych uczestników,
  - 3) kierowanie pracami Wojewódzkiej Komisji Konkursowej; zapewnienie należytych warunków pracy dla uczestników, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych,
  - 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu, każda praca powinna być czytelnie podpisana przez członka Wojewódzkiej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej,
  - 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Wojewódzką Komisję Konkursową,
  - 6) sporządzenie protokołu z przebiegu stopnia wojewódzkiego wraz z wykazem laureatów i finalistów według wzoru stanowiącego zał. nr 4, 4a i 4b.

- 7) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników stopnia wojewódzkiego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej*, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego,
- 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego protokołu z przebiegu stopnia wojewódzkiego oraz *Bazy Konkursowej* drogą pocztową na adres:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu),
- 9) ogłoszenie wyników w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia stopnia wojewódzkiego konkursu, w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczniów na stronie internetowej szkoły, w której odbył się stopień wojewódzki (lista uczniów powinna być zakodowana),
- 10) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac konkursowych wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której przeprowadzony został stopień wojewódzki konkursu,
- 11) rozpatrywanie, wraz z innymi członkami komisji, odwołań i zażaleń związanych z organizacją i przebiegiem stopni rejonowego i wojewódzkiego,
- 12) niezwłoczne przekazanie protokołu z rozpatrzenia odwołań dotyczących przebiegu konkursu do Wojewódzkiego Koordynatora ds. konkursów.
- 13) przekazanie Wojewódzkiemu Koordynatorowi ds. konkursów w terminie do 7 dni od dnia zakończenia konkursu dokumentacji statystycznej (na nośniku elektronicznym i papierowym) uwzględniającą liczbę wszystkich uczniów uczestniczących w konkursach wg tabeli stanowiącej zał. nr 5a i 5b do Regulaminu.

Dział II

TRYB ODWOŁAWCZY

- §41. 1. Odwołania dotyczące organizacji i przebiegu konkursu mogą składać rodzice (prawni opiekunowie) uczestników konkursu w ciągu 3 dni od daty ogłoszenia wyników konkursu:

- 1) po stopniu szkolnym do przewodniczącego Szkolnej Komisji Konkursowej,
  - 2) po stopniu rejonowym i wojewódzkim do przewodniczącej Wojewódzkiej Komisji Konkursowej, na adres e-mail: m.kaczmarek@lelewel.poznan.pl
2. Odwołania muszą zawierać: imię i nazwisko osoby składającej pismo, adres (kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu) oraz dokładne dane uczestnika konkursu (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia, nazwa szkoły).
- §42. Odwołania wniesione z naruszeniem § 41 nie będą rozpatrywane.
- §43. Właściwa Komisja Konkursowa niezwłocznie rozpatruje odwołania nie dłużej niż w ciągu 14 dni od dnia przeprowadzenia konkursu, a jej decyzja jest ostateczna.
- §44. Protokół z rozpatrywania wniesionych odwołań sporządza przewodniczący właściwej komisji wg wzoru stanowiącego zał. nr 6 do Regulaminu. Protokół z rozpatrzenia odwołań po stopniu szkolnym przekazuje się elektronicznie przewodniczącemu Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §45. Ostateczne decyzje w sprawach spornych nieobjętych regulaminem podejmuje przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.

Dział III

WGLĄD DO PRAC

- §46. Na wniosek złożony do przewodniczącego Komisji Konkursowej przez rodziców (prawnych opiekunów) uczestników konkursu sprawdzona i oceniona praca może być udostępniona do jednokrotnego wglądu lub jednokrotnego wykonania fotografii, w ciągu 3 dni od ogłoszenia wyników (po okazaniu legitymacji przez ucznia i dowodu osobistego przez rodzica), przez przewodniczącego lub osobę przez niego wyznaczoną, po wcześniejszym umówieniu się z przewodniczącym Komisji Konkursowej. Prawo wglądu do pracy lub wykonania fotografii mają jedynie uczeń w obecności rodziców (opiekunów prawnych) lub rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. Czas wglądu do pracy określa przewodniczący lub osoba przez niego wyznaczona.

DZIAŁ IV
ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANYCH NA POSZCZEGÓLNYCH
STOPNIACH KONKURSU

ZAKRES WIEDZY

§ 47. 1. 1. W konkursie obowiązuje zakres wiedzy (treści nauczania) określony w podstawie programowej dla kształcenia ogólnego w zakresie geografii na II etapie edukacyjnym

(Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356); Załącznik nr 2: Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, II etap edukacyjny: geografia oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 wraz z późniejszymi zmianami; Załącznik nr 2: Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, II etap edukacyjny: przyroda).

2. W przypadku Podstawy programowej z 2012 r., uczniowie przystępujący do konkursu są zobowiązani do uzupełnienia swojej wiedzy z zakresu podstaw geografii oraz zakresu środowiska przyrodniczego Polski.

3. W konkursie obowiązuje zakres wiedzy (treści nauczania) wykraczający poza podstawę programową.

3a. Stopień szkolny

- 1) Mapa Polski:
  - a) mapa,
  - b) skala mapy,
  - c) znaki na mapie,
  - d) treść mapy.

- 2) Krajobrazy Polski - cechy krajobrazów, zależności między składnikami, formy ochrony przyrody, działalność człowieka:
- a) wysokogórski (Tatry),
  - b) wyżynny (Wyżyna Krakowsko-Częstochowska),
  - c) nizinny (Nizina Mazowiecka),
  - d) pojezierny (Pojezierze Mazurskie),
  - e) nadmorski (Pobrzeże Słowińskie),
  - f) wielkomiejski (Warszawa),
  - g) miejsko-przemysłowy (Wyżyna Śląska),
  - h) rolniczy (Wyżyna Lubelska).
- 3) Lądy i oceany na Ziemi: rozmieszczenie lądów i oceanów, wyprawy geograficzne.
- 4) Krajobrazy świata – położenie, zróżnicowanie temperatury i opadów atmosferycznych, główne cechy krajobrazów, strefowość a piętrowość klimatyczno-roślinna na świecie, warunki życia człowieka:
- a) wilgotny las równikowy i las strefy umiarkowanej,
  - b) sawanna i step,
  - c) pustynia gorąca i lodowa,
  - d) tajga i tundra,
  - e) śródziemnomorski,
  - f) wysokogórski Himalajów.

3b. Stopień rejonowy - zakres wiedzy obowiązujący na stopniu szkolnym oraz:

1) Ziemia we Wszechświecie:

- a) Układ Słoneczny i położenie Ziemi w Układzie Słonecznym,
- b) ruchu obrotowego Ziemi,
- c) ruchu obiegowego Ziemi,
- d) rachuba czasu na Ziemi.

2) Współrzędne geograficzne:

- a) szerokość i długość geograficzna,
- b) położenie geograficzne punktów i obszarów.

3) Środowisko przyrodnicze Polski na tle Europy:

- a) położenie geograficzne Polski,
- b) wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń na rzeźbę Europy i Polski,
- c) przejściowość klimatu Polski,
- d) Morze Bałtyckie,
- e) główne rzeki Polski i ich systemy na tle rzek Europy oraz ich systemów,
- f) główne typy gleb w Polsce,
- g) lasy w Polsce,
- h) dziedzictwo przyrodnicze Polski,
- i) surowce mineralne Polski.

4) Społeczeństwo i gospodarka Polski na tle Europy:

- a) rozmieszczenie ludności,
- b) struktura demograficzna Polski,
- c) migracje Polaków na tle współczesnych ruchów migracyjnych w Europie,
- d) zróżnicowanie polskich miast,
- e) sektory gospodarki Polski,
- f) rolnictwo Polski,
- g) zróżnicowanie usług i ich rola w rozwoju gospodarki,
- h) rozwój komunikacji,
- i) gospodarka morską,
- j) atrakcyjność turystyczna Polski.

5) Własny region:

- a) dominujące cechy środowiska przyrodniczego, struktury demograficznej oraz gospodarki,
- b) walory turystyczne,
- c) współpraca międzynarodowa.

3c. Stopień wojewódzki - zakres wiedzy obowiązujący na stopniu szkolnym, rejonowym oraz:

1) Geografia regionalna Azji:

- a) Azja jako kontynent kontrastów geograficznych,
- b) klimat monsunowy w Azji Południowo-Wschodniej,
- c) Japonia – gospodarka na tle warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych,
- d) Chiny – rozmieszczenie ludności, problemy demograficzne oraz znaczenie w gospodarce światowej,
- e) Indie krajem wielkich możliwości rozwojowych oraz kontrastów społecznych i gospodarczych,
- f) Bliski Wschód – kultura regionu, ropa naftowa, obszar konfliktów zbrojnych.

2) Geografia regionalna Afryki:

- a) położenie Afryki i jego wpływ na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów atmosferycznych,
- b) strefowość klimatyczno-roślinno-glebowa,
- c) warunki gospodarowania człowieka w strefie Sahelu – problem zachowania równowagi ekologicznej,
- d) rozwój turystyki w Kenii,
- e) rolnictwo żarowo-odłogowe i nowoczesne plantacje w Afryce Zachodniej,
- f) przyczyny niedożywienia w Etiopii,
- g) tradycyjne i nowoczesne działy gospodarki w Afryce.

3) Geografia regionalna Ameryki Północnej i Południowej:

- a) rozciągłość południkowa i ukształtowanie powierzchni,

- b) północna granica upraw i lasów w Kanadzie,
  - c) cyklony i powódzie w Ameryce Północnej,
  - d) problemy zagospodarowania Amazonii,
  - e) sytuacja rdzennej ludności,
  - f) problemy wielkich miastach,
  - g) Dolina Krzemowa jako przykład technopolii,
  - h) znaczenie gospodarki Stanów Zjednoczonych w świecie.
- 4) Geografia regionalna Australii:
- a) środowisko przyrodnicze.
  - b) rozmieszczenie ludności i gospodarka.
- 5) Geografia regionalna Antarktydy:
- a) środowisko przyrodnicze,
  - b) badania naukowe,
  - c) polscy badacze Antarktydy.

ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI

- § 48. 1. W konkursie obowiązuje zakres umiejętności określony w podstawie programowej dla kształcenia ogólnego w zakresie geografii na II etapie edukacyjnym (szkoła podstawowa).
2. Szczególnie wymagane są następujące umiejętności:
- 1) lokalizacja i rozpoznawanie na mapach konturowych obiektów geograficznych,
  - 2) określanie położenia geograficznego w układzie współrzędnych geograficznych,
  - 3) posługiwanie się skalą i podziałką liniową,
  - 4) kształtowanie umiejętności posługiwania się mapą (wraz z jej interpretacją),
  - 4) interpretowanie treści map, rysunków, diagramów, wykresów,

- 6) przedstawianie przy pomocy rysunków prostych procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie,
- 8) wyjaśnianie terminów geograficznych,
- 9) wyjaśnianie współzależności między elementami środowiska geograficznego,
- 10) posługiwanie się różnymi źródłami informacji geograficznej (mapy, fotografie, rysunki, wykresy, dane statystyczne, teksty źródłowe itp.),
- 11) doskonalenie umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji geograficznych z wykorzystaniem różnych źródeł informacji.

WYKAZ LITERATURY PRZYGOTOWUJĄCEJ DO UDZIAŁU W KONKURSIE ORAZ STANOWIĄCEJ POMOC DLA NAUCZYCIELA I UCZNIĄ

1. STOPIEŃ SZKOLNY

- 1) Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do szkoły podstawowej,
- 2) Atlasy szkolne i różnego rodzaju mapy dostępne na rynku,
- 3) Mapa fizyczna Polski w skali 1: 1 000 000, mapa fizyczna świata w skali 1: 30 000 000,
- 4) Flis J., Szkolny słownik geograficzny WSiP (wyd. dowolne),
- 5) Tablice geograficzne, Wydawnictwo Adamantan 2017,
- 6) Długosz Z., 2018, Historia odkryć geograficznych i poznania Ziemi, PWN,
- 7) <https://encyklopedia.pwn.pl>

2. STOPIEŃ REJONOWY

- 1) Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do szkoły podstawowej,
- 2) Atlasy szkolne i różnego rodzaju mapy dostępne na rynku,
- 3) Mapa fizyczna Polski w skali 1: 1 000 000, mapa administracyjna Polski, mapa fizyczna Europy w skali 1: 20 000 000,
- 4) Flis J., Szkolny słownik geograficzny WSiP (wyd. dowolne),
- 5) Tablice geograficzne, Wydawnictwo Adamantan 2017,

- 6) Dylewski A., 2007. Piękna Polska – Wielkopolska. Świat Książki, Warszawa.
- 7) Trojan K., 2016. Ślady dawnych zlodowaceń. O ukrytych pozostałościach epoki lodowcowej. Geografia w Szkole 1, s. 4-7.
- 8) Stankowski W., 1999. Regiony Polski - Wielkopolska. WSiP, Warszawa.
- 9) Stankowski W., 2008. Meteoryt Morasko. Osobliwość obszaru Poznania. Wydawnictwo Naukowe UAM.
- 10) <https://encyklopedia.pwn.pl>

3. STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

- 1) Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do szkoły podstawowej,
- 2) Atlasy szkolne i różnego rodzaju mapy dostępne na rynku,
- 3) Mapa fizyczna Europy w skali 1: 20 000 000, mapa fizyczna świata w skali 1: 30 000 000,
- 4) Flis J., Szkolny słownik geograficzny WSiP (wyd. dowolne),
- 5) Tablice geograficzne, Wydawnictwo Adamantan 2017,
- 6) <https://encyklopedia.pwn.pl>.

*Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji
Konkursu Geograficznego*

Małgorzata Kaczmarek